

Na podlagi 21. in 49. a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007-ZLS-UPB-2, 76/2008.), prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Ljutomer na predlog župana in na podlagi usklajevanja z Ministrstvom za notranje zadeve Republike Slovenije, Direktorata za policijo in druge varnostne vede z dne 21. 4. 2009, na 20. redni seji 11. 5. 2009 sprejel

PROGRAM VARNOSTI OBČINE LJUTOMER

1. UVOD

Občinski program varnosti (v nadaljevanju: OPV) je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v občini in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na njenem območju. Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v določeni količini na razpolago vsem članom družbe, ki ima to posebno značilnost, da se zagotavlja vedno le na javnopraven, na državo naslonjen in zato arbitraren način, ki jo lahko zagotavljamo samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo ali ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV je tudi načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori čisti, varni in urejeni.

OPV predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja medobčinske redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v Občini Ljutomer, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev, konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev ter opredelitev finančnih posledic. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s Policijsko postajo Ljutomer pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen OPV je tudi vzpostaviti partnerski odnos med Policijsko postajo Ljutomer in Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalni skupnosti oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

OPV Občine Ljutomer je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in programskih smernic, ki se bodo lahko realizirala skozi letne programe dela Medobčinskega inšpektorata in redarstva in razpoložljivih finančnih sredstev, ki jih občina namenja za to področje dela.

Pravno podlago za OPV predstavljajo Zakon o občinskem redarstvu (ZORed), Zakon o varnosti javnega reda in miru (ZJRM), Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakon o prekrških (ZP-1), Zakon o lokalni skupnosti (ZLS) in občinski odloki.

OPV je zasnovan v skladu z navedenimi pravnimi predpisi.

Obseg in kvaliteto varnosti na javnem prostoru v občini zagotavljajo tako javno - pravni, kot zasebno - pravni subjekti, in sicer: Policijska postaja Ljutomer, Inšpekcijske službe, Služba za zaščito in reševanje Občine Ljutomer, Medobčinski inšpektorat in redarstvo, gasilska društva in podjetja za zasebno varovanje. Poleg Policijske postaje Ljutomer je tako Medobčinski inšpektorat in redarstvo tisti subjekt v občini, ki na najbolj neposreden način zagotavlja oziroma skrbi za javno varnost in javni red v Občini Ljutomer.

Izhodišče za vzpostavitev in zagotavljanje obsega in kvalitete varnosti na javnem prostoru oziroma ustreznega stanja javne varnosti in javnega reda v občini so pravno-sistemski in organizacijski ukrepi.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA PROGRAMA

a) Ocena stanja varnosti:

I. Skupina nesreč

V tej skupini so zajete nevarnosti, naravne nesreče in drugi pojavi oz. dogodki, ki se pojavljajo dokaj redno ali pa bi bile posledice ob pojavu nesreče večjih razsežnosti ali celo katastrofalne. To so:

- nesreča v cestnem prometu,
- požari na objektih, v naravi in prometnih sredstvih,
- neurje, vihar-močan veter,
- toča,
- udar strele,
- suša-prekinitev oskrbe s pitno vodo,
- žled,
- pozeba,
- plazovi – zemeljski,
- poplava - povodenj,
- nesreča v železniškem prometu,
- najdba neeksplodiranega ubojnega sredstva,
- nesreča z nevarno snovjo,

II. Skupina nesreč

V tej skupini so nevarnosti, nesreče in drugi pojavi, ki se pojavljajo redkeje ali pa zelo poredko, vendar obstajajo objektivni pogoji za nastanek dogodka in posledic na ljudeh, živalih in naravnem okolju. To so:

- epidemija človeške nalezljive bolezni,
- množični pojav kužnih bolezni pri živalih, epizootija, epifitija, infestacija,
- nesreča v zračnem prometu,
- eksplozija,
- poškodba-porušitev jezua,
- industrijska nesreča,
- radiološka nevarnost, jedrska nesreča,
- nesreča na vodi in v vodi,
- potres - rušilni,
- vojaški napad (iz zraka, kopnega)-vojna,
- prekinitev oskrbe z električno energijo,
- prekinitev oskrbe z energetskega plinom,
- prekinitev javne telefonske zveze,
- visok sneg (nad 50 cm), snežni plaz,

III. Skupina nesreč

Ta skupina zajema nevarnosti, nesreče in drugi pojave, ki se na območju Občine Ljutomer zaradi objektivnih pogojev in naravnih danosti ne pojavljajo, oziroma se do sedaj niso pojavili. To so:

- rudniška nesreča,
- nesreča na žičnici,
- nesreča v gorah,
- nesreča v jami.

Načela zaščite, reševanja in pomoči

Splošna načela zaščite, reševanja in pomoči

Pri zaščiti in reševanju se upoštevajo predvsem naslednja načela:

- načelo pravice do varstva: po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob nesrečah imata zaščita in reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi.
- načelo pomoči: ob nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in zmožnostih.

- načelo javnosti: država in občine morajo zagotoviti, da je prebivalstvo na prizadetem območju obveščeno o nevarnostih.
- načelo preventive: država in občine pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v skladu s svojimi pristojnostmi prednostno organizirajo izvajanje preventivnih ukrepov.
- načelo odgovornosti: vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev: pri zaščiti in reševanju je občina dolžna uporabiti najprej lastne sile in sredstva in v primeru, če ta ne zadoščajo ali niso zagotovljena med sosednjimi občinami, se vključi v pomoč in reševanje regija.
- načelo obveznega izvrševanja odločitev: vodenje zaščite in reševanja temelji na obveznem izvrševanju odločitev organov, pristojnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.
- načelo zakonitosti: nihče ni dolžan in ne sme izvrševati odločitve, če je očitno, da bi s tem storili kaznivo dejanje ali kršili mednarodno humanitarno pravo.
- načelo varstva reševalcev in drugega osebja: obremenitve posameznikov, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju, načeloma ne smejo preseči omejitev za profesionalne delavce po posameznih področjih, razen če bi s tem obvarovali življenje in zdravje večjega števila ljudi ali preprečili razvoj dogodkov s katastrofalnimi posledicami.

Glavna cilja sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami sta zmanjšanje števila nesreč in preprečitev oziroma zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic.

Glavne skupine nalog so:

- preprečevanje nesreč;
- pripravljenost na nesreče;
- zaščita pred nevarnostmi;
- reševanje in pomoč ob nesrečah;
- sanacija posledic nesreč.

Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami temelji na:

- ureditvi prostora in naselij za zaščito in reševanje;
- evakuaciji;
- nastanitvi in oskrbi brezdomcev in drugih ogroženih;
- radiološki, kemijski in biološki zaščiti;
- izgradnji zaklonišč in drugih zaščitnih objektov ter njihovi uporabi;
- zaščiti kulturne dediščine;
- zaščiti pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi. Tako kot vse na tem svetu se tudi naš sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami razvija. Tako so že postavljeni temeljni cilji varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v prihodnje.

Ti so:

- zmanjšati število nesreč in njihove posledice s preventivnim pristopom;
- izboljšati možnosti napovedovanja, odkrivanja in spremljanja nevarnosti naravnih in drugih nesreč;
- izboljšati splošno pripravljenost na naravne, tehnične in tehnološke nesreče od spoštovanju načel trajnega razvoja;
- vzpostaviti celovit in učinkovit sistem obveščanja in javnega alarmiranja;
- s spremembo zakonodaje doseči stimuliranje zaposlovanja pripadnikov CZ, gasilcev in drugih reševalcev pri delodajalcih, omogočiti izobraževanje, vaje in usposabljanje ter hitre intervencije ob naravnih in drugih nesrečah;
- skrajšati odzivni čas reševalnih služb ob naravnih in drugih nesrečah;
- izboljšati specifično pripravljenost za zaščito in reševanje ob vojaških napadih, pojavih terorizma in drugih varnostnih tveganjih;
- izboljšati varstvo posebno občutljivih območij, ekosistemov in varovane kulturne dediščine ter sodelovati pri ohranjanju in varovanju svetovnega ekosistema;

- urediti formalne podlage medsebojnega sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami z vsemi sosednjimi državami in državami v regiji; okrepiti vlogo in dejavnosti Slovenije v mednarodnih človekoljubnih in drugih organizacijah, vključno z vključevanjem njenih sil v mednarodne človekoljubne in reševalne akcije;
- pripraviti novo zasnovo sanacije posledic naravnih nesreč, ki bo temeljila na večji odgovornosti fizičnih in pravnih oseb za varnost ljudi in premoženja ter na varovanju pred nesrečami.

Na območju Občine Ljutomer se velika pozornost namenja osveščenosti občanov o vplivih in nevarnostih ob povečani požarni ogroženosti – nevarnosti ob sežiganju trav, ter nevarnostih ob povečanem deževju, kjer se prepogosto dogaja, da lastniki gozdov v hudourniške potoke odlagajo ostanke vej, ki povzročajo ovire za vodo, posledično pa poškodbe obrežij, cest, zamašitve mostov ipd.

- Ogroženost cestnega prometa:

Podatki, ki sledijo zajemajo območje Občine Ljutomer, kjer niso posebej ločeni po parametru v ali izven naselja, tako, da prikazujejo skupne podatke.

V letu 2007 se je na območju Občine Ljutomer zgodilo 217 prometnih nesreč, v katerih je bilo udeleženih 311 oseb. Dve prometni nesreči sta se končali s smrtnim izidom, 58 s telesnimi poškodbami ter 157 z materialno škodo. Najpogostejši vzroki prometnih nesreč so neprilagojena hitrost v 37 primerih, nepravilna stran vožnje v 27 primerih, nato sledi kot vzrok varnostna razdalja 19 primerov, sledita naslednja vzroka v 16 primerih in sicer neupoštevanje prednosti in premiki z vozilom. Kot zadnji vzrok je nepravilno prehitevanje v 8 primerih.

Obremenjenost mesecev s prometnimi nesrečami je različna. Izstopajo predvsem meseci junij, avgust, oktober, november in december z več kot 26 prometnimi nesrečami.

Po dnevnih v tednu izstopajo torek, četrtek in petek s 36 primeri. Najmanj prometnih nesreč se zgodi v ponedeljek (21). Pri ugotavljanju urne obremenitve s prometnimi nesrečami ugotavljamo, da se največ nesreč zgodi v času, ko je skozi območje Občine Ljutomer največja frekvenca prometa in sicer gre za urna intervala od 15.00 do 18.00 ure, ko se je zgodilo 52 prometnih nesreč in od 9.00 do 12.00 ure, v tem času se je zgodilo 41 prometnih nesreč. Najmanj prometnih nesreč (7) se zgodi v času od 00.00 do 03.00 ure.

Pri ugotavljanju prisotnosti alkoholiziranosti pri povzročiteljih prometnih nesreč, se ugotavlja, da je bilo 10 % povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola. Povprečna stopnja alkoholiziranosti je bila 1,62 grama alkohola na kilogram krvi.

V letu 2007 so policisti Policijske postaje Ljutomer na območju Občine Ljutomer ugotovili 1487 kršitev cestno prometnih predpisov. Največ udeležencev v cestnem prometu je bilo oglobljenih zaradi prekoračitve hitrosti (275), neuporabe varnostnega pasu (269) in kršitve v zvezi z alkoholom (186).

- Ogroženost cestnega prometa v naseljih:

Če zgoraj predstavljene statistične podatke o prometnih nesrečah, prenesemo v naselja lahko ugotovimo, da je s prometnimi nesrečami najbolj obremenjeno mesto Ljutomer.

Glede na splošni trend povečevanja vozil v R Sloveniji, se tudi Občina Ljutomer ne more ogniti problemu mirujočega prometa – promet parkiranih vozil v mestnem središču z okolico in v blokovskih naseljih, kjer primanjkuje parkirnih mest, tako da so parkirana vozila na pločnikih in drugih za to ne namenjenih mestnih površinah. Vsekakor pa predstavljajo problem tudi zapuščena in dotrajana vozila na javnih parkiriščih, ki dodatno zmanjšujejo že tako prepotrebna parkirana mesta.

- Ogroženost cestnega prometa izven naselij:

Glavno tranzitno poti skozi Občino Ljutomer predstavljata regionalna cesta I. reda Križevci pri Ljutomeru – Noršinci – Ljutomer – Radomerje – Žerovinci. Na tej cesti se zgodi največ prometnih nesreč z najhujšimi posledicami.

Kot izstopajoča kraja s prometnimi nesrečami lahko izpostavimo del zgoraj navedene regionalne ceste I. reda, na relaciji Radomerje – Žerovinci. Ta odsek ceste še posebej v zimskem času povzroča udeležencem cestnega prometa dodatne težave, zaradi vremenskih vplivov (sneg, poledica ...) ."

- Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin:

Največji problem javnih poti predstavlja neopremljenost z ustrezno prometno signalizacijo in neustrezno vzdrževanje vozniških površin.

Naslednji problem so parkirana vozila na in ob rekreacijskih površinah, neopremljenih cest s kolesarskimi stezami in pločniki ter neovzdrževanje obstoječih sprehajalnih poti.

Nekateri lastniki sprehajajo pse brez povodcev, ali pa jih ob večernih urah spustijo na prosto in se le ti potepajo po javnih poteh. S tem ogrožajo mimoidoče, predvsem sprehajalce, z iztrebki pa onesnažujejo okolje, zelenice hiš in njihove vrtove.

- Ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost:

V letu 2007 je bilo na območju občine Ljutomer zaznanih 244 kaznivih dejanj, katerih storilec se preganja po uradni dolžnosti. Raziskanost je 60 %.

Največ je bilo zaznanih in obravnavanih kaznivih dejanj splošne kriminalitete, kjer v njeni notranji strukturi prevladujejo premoženjska kazniva dejanja, od katerih prevladujejo tatvine, velike tatvine in poškodovanja tuje stvari. Izstopajo tatvine barvnih kovin – tatvine bakrenih odtočnih cevi, ki so jih izvrševali narkomani. Uživalec prepovedanih drog je izvršil tudi 3 kazniva dejanja ropov.

Posebej izstopajočih kritične točke, oziroma kriminalna žarišča na območju Občine Ljutomer ni mogoče izpostaviti, saj so kazniva dejanja dokaj razpršena.

Problem vandalizma se občasno pojavlja v ljutomerskem parku, okolica posameznih osnovnih šolah in hipodroma v Ljutomeru.

- Ogroženost javnega reda in miru:

Na območju Občine Ljutomer je bilo v letu 2007 obravnavanih 260 kršitev predpisov, ki urejajo javni red in mir ter splošno varnost ljudi in premoženja. Od tega je bilo obravnavanih 192 kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru, 23 kršitev Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami in 45 kršitev ostalih zakonov iz tega področja.

Največ kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru je storjenih na javnem kraju kot so ceste, trgi in gostinski lokali, kjer je bilo obravnavanih 93 kršitev, 79 kršitev je bilo obravnavanih v stanovanjih.

Po času je največ kršitev obravnavanih med 20.00 in 24.00 uro, ko je bilo obravnavanih 55 kršitev, med 12.00 in 16.00 uro s 36 kršitvami, sledita časa med 16.00 in 20.00 uro s 35 kršitvami ter čas med 00.00 in 04.00 uro s 33 kršitvami. V prvih treh intervalih izstopajo kršitve v stanovanjih, v zadnjem intervalu pa izstopajo kršitve v gostinskih objektih. V času od 04.00 do 12.00 pa se pojavlja gostitev kršitev na cestah in trgih.

Po dnevih v tednu izstopata sobota in nedelja s po 40 kršitvami, sledi pa četrtek s 35 kršitvami.

Po mesecih izstopa maj s 24 kršitvami, sledita avgust s 23 kršitvami in april s 22 kršitvami. Najmanj kršitev (5) je bilo v septembru.

Največ kršiteljev (57) je starih med 24 in 34 leti, sledijo pa kršitelji med 34 in 44 leti (43).

Kot območja, kjer je največ kršitev, izstopajo mestni park, kopališče in hipodrom, kjer se pogosteje zbira predvsem mlajša populacija. V preteklosti so bila tam obravnavana tudi kazniva dejanja (poškodovanja tuje stvari). Obravnavani so bili primeri povezani s prepovedanimi drogami.

Naslednjo varnostno obremenjeno območje je Prešernova ulica v Ljutomeru, kjer sta gostinska lokala Dioniz in London, ki imata obratovalna časa do zgodnjih jutranjih ur. Zaradi daljšega obratovalnega časa se predvsem v času po 02.00 uri zbere v teh dveh lokalih več ljudi, ker so ostali lokali že zaprti.

Na tem območju prihaja do kršitev javnega reda in miru in storitev kaznivih dejanj. Od gostinskih lokalov je še vedno varnostno bolj obremenjena diskoteka Oxigen na Jeruzalemski ulici v Ljutomeru, ki je v petek in soboto odprta do 04.00 ure. Z vidika varnosti je zanimivo tudi območje na Ulici Rajh Nade, ki vodi proti čistilni napravi (Lili bar), Park generala Maistra, železniška postaja in Babji ložič. V gostinskem lokalu Lili bar so bile obravnavane kršitve javnega reda in miru, prav tako pa so bili evidentirani prekrški po Zakonu o omejevanju porabe alkohola.

- Ogroženost na javnih shodih in prireditvah:

Na območju občine Ljutomer z javnimi shodi in prireditvami se posebne problematike ne beleži. Prijavljenih in priglašanih prireditev na območju Občine Ljutomer v letu 2007 je bilo 67.

Z vidika možnih kršitev na javnih shodih in prireditvah bi lahko izpostavili srečanje motoristov MK Samorog ob tovarni Krka v Ljutomeru v mesecu maju, srečanje motoristov NK Jezerski duhovi v mesecu juliju ob Gajševskem jezeru. Od ostalih prireditev velja še omeniti Prleški sejem v Ljutomeru meseca avgusta, martinovanja in silvestrovanje na prostem .

- Ogroženost okolja (onesnaževanje, industrijski, komunalni in drugi odpadki,

uporaba živali): Na območju Občine Ljutomer predvsem v gozdovih predstavljajo obliko onesnaževanja okolja (hrup in uničevanje življenjskega prostora živali in rastlin) v letnem času vozniki motornih vozil, predvsem vozniki neregistriranih motornih koles. Navedeni vozniki prekomerno obremenjujejo in uničujejo okolje, saj vozijo po površinah, ki niso namenjene cestnemu prometu (gozdovi in druge pešpoti).

V naravnem okolju na robovih strnjanih naselij in v gozdovih so še vedno opazna divja odlagališča odpadkov, največjo nevarnost za okolje in prostor predstavljajo posamezniki, ki odlagajo odpadke v neposredni bližini vodovodnih zajetjih. Nevarnost pa predstavlja tudi kurjenje strupenih in nevarnih snovi na prostem ali v zgradbah z dimniki brez ustreznih filtrov. Poseben problem v naseljih pa predstavlja razsvetljava, ki osvetljuje tuje površine.

V ta sklop spada tudi izgrajena Čistilna naprava (ČN) Ljutomer. Lokacija ČN Ljutomer znotraj širšega kmetijskega območja predstavlja najmanj sporno lociranje bivalnemu okolju sicer nepriljubljenega objekta. Ljudje jo dojemajo bolj kot nadgradnjo in logičen zaključek tehnološkega procesa, ki se manifestira v najvišji možni stopnji sanacije povzročene obremenitve okolja, v tem primeru očiščene odpadne vode.

- Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah:

Občina Ljutomer meji z Občino Razkrižje na vzhodni strani, s katero je neposredno povezana z regionalno cesto I. reda, ki je kot takšna prometno precej obremenjena.

Z Občino Ormož meji na južni strani, s katero je neposredno povezana z regionalno cesto I. reda, ki je obremenjena s tranzitnim prometom.

Z občino Sveti Tomaž meji na jugozahodni strani. Z območjem te občine je povezana z regionalno cesto III; reda.

Na zahodni strani meji z Občino Juršinci in Sv. Jurij ob Ščavnici, s katerima je povezana z občinskimi cestami.

Z Občino Križevci in Veržej meji na severni strani, s katerima je povezana z regionalno cesto I. reda in z občinskimi cestami.

Varnostna situacija v ostalih sosednjih občinah je na podobni ravni kot v Občini Ljutomer.

Ugotovitve strateške narave

Ob upoštevanju dejstva, da se Občina Ljutomer dokaj hitro razvija, ter je v bližnji prihodnosti pričakovati še večji razcvet občine, bo potrebno temu prilagajati ukrepe za preprečevanje nastajanja varnostno zaskrbujočih dogodkov.

Razvoj in napredek občine pomeni, da je potrebno že v začetni fazi planirati in skrbeti za prilagajanje prometne in ostale infrastrukture, ter s samo infrastrukturo preprečiti pojavljanje varnostno zaskrbujočih dogodkov.

Povečano število turistov pomeni potrebo po povečanju turistično informacijskih pisarn, kjer se turistom posredujejo turistične informacije, istočasno pa se jih tudi opozarja na samozaščitno obnašanje – vloga TIC .

Ob predvidenem razcvetu turističnih kmetij na območju občine, bo potrebno povečati nadzor na tem območju, ter na ta način preprečevati kršitve pozitivne zakonodaje in povečati občutek varnosti.

Ugotovitve operativne narave

Za izvajanje preventivnih projektov, katerih namen je preprečevanje nastanka varnostnih dogodkov, je potrebno še naprej nadaljevati z aktivnim delom Sveta za preventivno in vzgojo v cestnem prometu Občine Ljutomer, ter delom občinske uprave in občinskih svetnikov, ki s sprejemom ustreznih aktov povečujejo varnost.

Obvladovanje varnostnih tveganj – prognoza

- Varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu:

Kot prometno najbolj obremenjena s tranzitnim tovornim prometom je glavna cesta I reda, skozi naselje Noršinci v smeri Križevci pri Ljutomeru, ki je obremenjena z kamioni, kateri prevažajo gramoz na gradbišče avtoceste.

Določeno stopnjo tveganja na področju cestnega prometa v Občini Ljutomer predstavljata križišči na regionalni cesti I. reda in sicer križišče pri sodišču v Ljutomeru in križišče navedene regionalne ceste v Ljutomeru in Babinske ceste.

Z vidika mirujočega prometa predstavljajo tveganje v naselju Ljutomer parkirana vozila na voziščih, pločnikih in drugih zato ne namenjenih površinah.

Za obvladovanje varnostnih tveganj na tem področju je potrebno pristopiti predvsem k izvajanju ukrepov za umirjanje prometa.

V nadaljevanju je potrebno poskrbeti za vsakodnevno izvajanje tako imenovanega projekta »HITROST«, katerega že izvajajo policisti, ter na kritičnih lokacijah z meritvami hitrosti, zmanjšati hitrost vožnje voznikov in posledično tudi zmanjšati posledice v prometnih nesrečah.

Varnostna tveganja predstavljajo srednjo stopnjo tveganja.

- Varnostna tveganja na področju varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin:

Pripadniki mlajše populacije zelo radi za kraj druženja in s tem zadrževanja izbirajo park Prvega Slovenskega tabora, igrišče pri Osnovni šoli v Ivana Cankarja v Ljutomeru, igrišče v Cezanjevcih in Mali Nedelji ter avtobusno postajo v Ljutomeru.

Ob tem pa posamezniki, ki so pod vplivom alkohola oziroma prepovedanih drog, izvajajo različna negativna dejanja.

Potrebno je skrbeti za prijazne občinske javne poti, ter rekreacijske in druge površine, ki morajo biti v zadostni meri osvetljene in redno vzdrževane in odstranjene posledice vandalizma. Prav tako je potrebno poskrbeti za redni nadzor navedenih lokacij.

Varnostna tveganja predstavljajo nizko stopnjo tveganja.

- Varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru:

Na področju javnega reda na območju Občine Ljutomer ni posebej izstopajočih lokacij za varnostna tveganja na področju zagotavljanja javnega reda in miru.

Kršitve s tega področja, ki so jih policisti zaznali predvsem zajemajo kršitve v katerih sta udeležena dva ali trije kršitelji, pri čemer je potrebno upoštevati dejstvo, da skoraj enak % zajemajo kršitve na javnih krajih in v zasebnih prostorih (družinsko nasilje).

Za obvladovanje varnostnih tveganj s področja javnega reda in miru, mora Občinska uprava Občine Ljutomer še naprej strmeti, da se ne bodo množično izdajala dovoljenja za odpiralni čas gostinskih lokalom do zgodnjih jutranjih ur. Pri izdajanju odpiralnih časov, je potrebno v prvi vrsti poskrbeti, da v strnjениh stanovanjskih naseljih občine ne bo gostinskih lokalov, ki bi obratovali med tednom po 23.00 uri, med vikendi pa po 24.00 uri, saj sama dejavnost lokala posledično pomeni obremenitev bližnje soseske s hrupom (odhodi gostov, hrupna speljevanja na parkiriščih, vpitje pijanih gostov, hrup iz letnih vrtov ...).

Z nadzori v lokalih in okolici je potrebno poskrbeti, da se bo v gostinskih lokalih upoštevala pozitivna zakonodaja (Zakon o omejevanju porabe alkohola, Zakon o javnem redu in miru ...).

Prav tako je potrebno selektivno pristopiti k izdajanju dovoljenj za posest orožja (tudi lovskega).

Varnostna tveganja predstavljajo srednje stopnjo tveganja.

- Varnostna tveganja na področju preprečevanja kriminalnih dejanj:

Na varnostno situacijo s področja kriminalitete pomembno vplivajo kazniva ravnanja, ki jih storijo odvisniki od prepovedanih drog (tatvine ...) in alkohola (predvsem vandalizem, onesnaževanje okolja ..).

S področja varnostnih tveganj na področju preprečevanja kriminalnih dejanj je potrebno poskrbeti za visoko stopnjo samozaščitnega obnašanja posameznikov ali skupin, saj je pomanjkljivo samozaščitno ravnanje oškodovancev pogosto pogojeno s storitvijo kaznivih ravnanj.

Z vidika zmanjševanja varnostnih tveganj na področju kriminalnih dejanj, je potrebno strmeti za sprotno obveščanje okolice in posameznikov o pojavih kriminalnih ravnanj, ob pojavu gostitev kaznivih ravnanj je potrebno strmeti po rednem nadzoru (kontrola policistov, osvetlitve lokacij, namestitve varnostnih kamer ...).

Potrebno je nadaljevati z dejavnostjo Varnostnega sosveta Občine Ljutomer na področju preventive kaznivih ravnanj in osveščanju potencialnih žrtev na samozaščitno ravnanje, ter spodbujati morebitne očitvidce kaznivih ravnanj, da o svojih opažanjih ne molčijo, temveč takoj obveščajo organe pregona.

Varnostna tveganja predstavljajo srednje stopnjo tveganja.

- Varnostna tveganja na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine:

Posebno varnostno tveganje na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja, ter naravne in kulturne dediščine predstavljajo tatvine in pojavne oblike poškodovanja oziroma vandalizma.

Za preprečevanje navedenih varnostnih tveganj je potrebno poskrbeti za popis in slikovno dokumentiranje naravne in kulturne dediščine, javne objekte pa je potrebno v prvi vrsti dovolj osvetliti, v primeru vandalizma pa zavarovati z varnostnimi kamerami, ter poskrbeti za redni nadzor.

Varnostna tveganja na tem področju predstavljajo nizko stopnjo tveganja.

- Varnostna tveganja na področju javnih shodov in prireditvev:

Posebno tveganje predstavljajo v zadnjem obdobju prireditve in dogajanja v zvezi z njimi, ki so organizirane v okviru dejavnosti posameznih društev ali posameznikov, kjer prihaja do večje koncentracije obiskovalcev, ter tako predstavljajo tudi večje tveganje s kršitvami javnega reda in miru (glasna glasba, pretepi, prekomerno uživanje alkohola ...), kaznivimi dejanji (vandalizem, tatvina in vlomi, prepovedane droge ...) in tveganja za prometno varnost (vožnja pod vplivom alkohola in posledično prometne nesreče).

Poskrbeti je potrebno, da se bodo organizatorji javnih prireditvev zavedali svoje odgovornosti, ter poskrbeli za zadostno število usposobljenih rediteljev in varnostnikov varnostnih služb, ki morajo

zagotoviti tudi izvajanje ZJRM-1, ki daje posebno zaščito mladoletnikom, ki po 24.00 uri ne smejo biti prisotni na prireditvi, kjer se toči alkohol brez spremstva staršev. V tem okvirju se ne sme pozabiti vloge policije, ki mora biti o predvidenih javnih prireditvah pravočasno obveščena, da lahko sodeluje pri določanju varnostnih ukrepov na prireditvi.

Ob javnih prireditvah, ki s svojo dejavnostjo posegajo v cestni promet, je potrebno skrbeti za ustrezno število parkirnih mest in ustrezno število rediteljev, ki bi obiskovalce usmerjali na urejena parkirišča. Varnostna tveganja ob prireditvah, predstavljajo nizko stopnjo varnostnega tveganja.

- Varnostna tveganja na področju varstva okolja:

Vsekakor je potrebno ustrezno zaščititi gozdove, oziroma druge zelene površine v Občini. Potrebno je strmeti za visoko osveščenost občank in občanov, glede pravilnega odlaganja odpadkov in nevarnosti, katero predstavljajo nevarni odpadki, saj se še vedno dogaja, da neznanci odlagajo odpadke v naravo.

Čistilna naprava Ljutomer ima v psihosocialnem smislu omejen vpliv le na izredno majhen krog prebivalcev. S tega vidika je kot objekt v celoti sprejemljiv, saj je razmerje v korist družbene potrebnosti naprave napram delne prizadetosti posameznikov izredno visoko.

Posebno skrb je potrebno nameniti vodo varstvenim območjem v občini Ljutomer, saj voda postaja vedno bolj dragocena dobrina za človeštvo, z ekonomskega vidika pa blago-predmet, ki mu na trgu vedno bolj raste cena.

Potrebno je skrbeti za izvajanje nadzora s strani inšpekcijskih služb in osveščanje storilcev in ostalih o nevarnosti in škodljivosti njihovih ravnanj in posegov v okolje.

Varnostna tveganja, predstavljajo srednjo stopnjo tveganja.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Namen vzpostavitve Medobčinskega inšpektorata in redarstva po ZORed je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Ljutomer in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju Občin Ljutomer, Križevci, Sveti Jurij, Razkrižje, Veržej in Radenci.

Namen vzpostavitve Medobčinskega inšpektorata in redarstva je zagotavljanje javne varnosti v lokalnih skupnostih oz. izvajanje vseh pristojnosti občinskih redarjev:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v Občinah Ljutomer, Radenci, Križevci, Sveti Jurij, Veržej in Razkrižje. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v zgoraj naštetih občinah. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občinah ter odpravljali posamezni odklonski pojavi.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje; redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4. CILJI DELOVANJA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Osnovni namen je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v Občinah Ljutomer, Radenci, Križevci, Sveti Jurij, Veržej in Razkrižje. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javen prostor v zgoraj naštetih občinah. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljala kvaliteta življenja v občinah ter odpravljali posamezni odklonski pojavi.

Delo Medobčinskega inšpektorata in redarstva je usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje;

redarska služba mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

Strateški in operativni cilji OPV so:

A) STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v Občini Ljutomer z Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v občinah.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- ❑ Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- ❑ upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- ❑ izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- ❑ preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- ❑ obvladovanje varnostnih tveganj,
- ❑ zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- ❑ uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,
- ❑ vzpostavitev strokovnega izobraževanja medobčinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

B) OPERATIVNI CILJI

VARNOST CESTNEGA PROMETA:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinske redarske službe in policijske postaje.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2010 število mrtvih zmanjša za 50%. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni Policijska postaja Ljutomer, Medobčinski inšpektorat in redarstvo, inšpekcijske službe, in drugi. Nujno je zagotoviti sodelovanje z Občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občina Ljutomer.

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. l. RS, št. 56/2008, ZVCP-1- UPB5) v tretjem odstavku 22. člena kot obveznost občine določa tudi sprejem Programa varnosti cestnega prometa.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- ❑ Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela medobčinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,
- ❑ sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom, Policijsko postajo Ljutomer in Občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ljutomer,

- ❑ medobčinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- ❑ Medobčinski inšpektorat in redarstvo je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju Občine Ljutomer,
- ❑ v letnem načrtu dela Medobčinskega inšpektorata in redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi nadzora prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavod, igrišča, stanovanjska naselja),
- ❑ medobčinski redarji izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati,
- ❑ medobčinski redarji izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju, še zlasti pa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ❑ medobčinski redarji sodelujejo v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena.

VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Opis cilja:

Zakon o javnem redu in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih. Medobčinski inšpektorat in redarstvo ima pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključi v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju Občine Ljutomera.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- ❑ Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- ❑ zagotoviti dobro usposobljenost medobčinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil medobčinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- ❑ Medobčinski inšpektorat in redarstvo mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen ZJRM); beračenja na javnem kraju (9. člen ZJRM); uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena ZJRM); zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12. člen ZJRM); zaznave pisanj po objektih 13. člen ZJRM); zaznav vandalizma (16. člen ZJRM); zaznav nedovoljenega kampiranja 18. člen ZJRM); v primeru

nedovoljene uporabe živali (19. člen ZJRM); ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (1. in 3. odstavek 22. člena),

- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev za uporabo prisilnih sredstev,
- zagotoviti dobro usposobljenost redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo medobčinskega inšpektorata in redarstva za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom in Policijsko postajo Ljutomer,
- strokovna pomoč policijske postaje.

VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo medobčinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se medobčinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju Občine Ljutomer, (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom in Policijske postaje Ljutomer,
- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk,
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo mora imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z OKC PU Murska Sobota in drugimi varnostnimi službami,
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

PRETOČNOST INTERVENCIJSKIH POTI:

Varnostno obvladovanje intervencijskih poti s prisotnostjo medobčinskih redarjev.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja idr. Zaradi tega je priporočljivo, da medobčinski redarji poznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti in s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava načrta intervencijskih poti na območju Občine Ljutomer, (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj),
- pisni protokol o sodelovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva in Policijske postaje Ljutomer,
- načrt obhodov intervencijskih poti,
- redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z OKC PU Murska Sobota,
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občine.

Opis cilja:

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen zakona). Zato so občinski redarji kot pooblaščenec

uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- ❑ Sodelovanje medobčinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Maribor, ki deluje na območju občine,
- ❑ Medobčinski inšpektorat in redarstvo si priskrbi seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,

VARSTVO OKOLJA:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanja na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se medobčinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- ❑ Medobčinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v Občinah Ljutomer, Križevci, Veržej, Sveti Jurij, Razkrižje in Radenci,
- ❑ Medobčinski inšpektorat in redarstvo se poveže z okoljsko inšpekcijo in skupaj z njo oblikuje sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce varstva okolja,

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede gostitve interventnih dogodkov po dnevih in s tem v večji meri storitve kaznivih dejanj in prekrškov s področja javnega reda so statistični pokazatelji, ki kažejo, da so najbolj izstopajoča dneva v tednu petek in sobota.

Kot urni interval izstopa čas med 16.00 in 20.00 uro, ponoči pa med 01.00 in 04.00 uro.

Potreba po zagotovitev večje varnosti se je pokazala na določenih javnih shodih in prireditvah, kot so; »Prleški sejem«, srečanja motoristov in pričakovanje novega leta na prostem.

Glede na splošni trend povečanja vozil v občini je potrebno zagotoviti varen in neoviran cestni promet v naseljih, kjer največjo težavo predstavlja mirujoči promet oziroma promet parkirnih vozil v samih blokovskih naseljih v Ljutomeru.

Prav tako je za obvladovanje varnostnih tveganj vožnje z vozili v naravnem okolju potrebno poskrbeti za stalni nadzor na izpostavljenih območjih.

Pripadniki mlajše populacije zelo radi za kraj druženja in s tem zadrževanja izbirajo igrišče pri osnovnih šolah, parkovne nasade, prostore ob spomenikih, pri Gimnaziji in v določenih gozdovih. Tukaj se pogosto izvršujejo kazniva ravnanja vandalizma in tudi druga kazniva dejanja, zato je potrebno poskrbeti za redni nadzor navedenih območij.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

6.1. Organizacija redarske službe

Izhodišča za organizacijo in delovanje Medobčinskega inšpektorata in redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP-1, ZLS in občinskih odlokih. Medobčinski inšpektorat in redarstvo mora opredeliti svoje delovno področje, organizacijo in obseg delovanja v skladu z navedenimi pravnimi predpisi.

Izhajajoč iz varnostne ocene ogroženosti in varnostnih tveganj se župani, na predlog vodje Medobčinskega inšpektorata in redarstva, odločijo uvedbi dežurne službe, ki traja določen čas ali vse dni v letu.

Občina Ljutomer želi od Medobčinskega inšpektorata in redarstva prejemati tedenska poročila o delu redarjev (o izrečenih ukrepih in globah) na območju Občine Ljutomer.

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Občina Ljutomer je vključena v Medobčinski inšpektorat in redarstvo. S strani Občine Ljutomer predlagamo zaposlitev 2 uslužbencev in sicer:

- 1 x s VII. stopnjo in
- 1 x s V. stopnjo, oziroma po dogovoru.

Vodjo Medobčinskega inšpektorata in redarstva imenujejo in razrešujejo župani občin soustanoviteljic soglasno. Vodja odloča o zadevah iz pristojnosti medobčinskega inšpektorata in redarstva, organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo ima naslednje naloge:

- nadzor nad izvajanjem nalog po zakonu o varnosti cestnega prometa ter po odlokih občine,
- vodenje enostavnih upravnih postopkov na prvi stopnji,
- opozarjanje fizičnih in pravnih oseb o ugotovljenih nepravilnostih,
- neposredno izrekanje in izterjava denarnih kazni na kraju prekrška,
- izdajanje odredb v skladu z odlokom občine,
- druge naloge s področja medobčinskega redarstva,

Nazivi: Medobčinski redar III, II, I

Zahtevana strokovna izobrazba: najmanj srednja

Poseben pogoj: strokovni upravni izpit.

Pogoji za opravljanje nalog:

Pooblaščenec uradne osebe Medobčinskega inšpektorata in redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in za uporabo pooblastil medobčinskega redarja.

Kandidat za vodjo Medobčinskega inšpektorata in redarstva mora imeti najmanj visokošolsko izobrazbo prve stopnje ali njej enakovredno raven izobrazbe, za občinskega redarja pa najmanj srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo.

Pooblastila iz 10. člena tega zakona se upoštevajo pri določitvi plače za pooblaščenec uradne osebe Medobčinskega inšpektorata in redarstva v skladu s predpisi, ki urejajo plače javnih uslužbencev.

8. VODENJE MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Vodenje, koordinacija in ostale naloge Medobčinskega inšpektorata in redarstva je v pristojnosti vodje Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Pristojnosti Medobčinskega inšpektorata in redarstva predstavljajo pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v Zakonu o občinskem redarstvu (ZORed), Zakonu o varnosti javnega reda in miru (ZJRM), Zakonu o varnosti cestnega prometa (ZVCP), Zakonu o prekrških (ZP-1), Zakonu o lokalni skupnosti (ZLS) in občinskih odlokih.

V določbi drugega odstavka 3. člena Zakona o občinskem redarstvu je opredeljeno, da občinsko redarstvo skrbi na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanimi na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, za:

- varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varnost cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varnost javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine;
- vzdrževanje javnega reda in miru.

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- kampiranje (18. člen);
- uporaba živali (19. člen);
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA (PROSTORI, OPREMA, VOZILA, SREDSTVA ZVEZ)

Občina Ljutomer je vključena v Medobčinski inšpektorat in redarstvo. Občina Ljutomer že razpolaga s prostori, določeno opremo, in vozilom, za dodatne prostore, opremo, vozila ipd., pa bodo potekali pogovori med občinami soustanoviteljicami.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

- Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih (nadzor prometa v naselju, izven naselja pa samo varnost cest in okolja),
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in miru,
- naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov,
- naloge na področju varstva okolja.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL MEDOČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

Po 10. členu ZORed ima občinski redar pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
- ustna odredba;
- ugotavljanje istovetnosti;
- varnostni pregled osebe;
- zaseg predmetov;
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca (v nadaljnjem besedilu prisilna sredstva).

Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za izvajanje pooblastil opozorila, varnostnega pregleda, zasega predmetov in uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

- Uporaba prisilnih sredstev (14. člen ZORed)

Občinski redar sme uporabiti fizično silo in plinski razpršilec samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Sredstva za vklepanje in vezanje sme medobčinski redar uporabiti zoper osebo, ki jo sme v skladu s tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

- Obveščanje o zadržanju in uporabi prisilnih sredstev (16. člen ZORed)

O zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev je občinski redar dolžan napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji Medobčinskega inšpektorata in redarstva.

Če je oseba pri zadržanju in uporabi prisilnih sredstev telesno poškodovana, je občinski redar dolžan zagotoviti, da v najkrajšem možnem času dobi ustrezno medicinsko pomoč.

Če je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je dolžan vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva nemudoma obvestiti župana občine, kjer so nastale posledice.

V obvestilu iz prejšnjega odstavka morajo biti navedeni podatki o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrsti uporabljenega prisilnega sredstva ter drugih okoliščinah in dejstvih, pomembnih za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja.

☐ Ocena uporabe prisilnih sredstev (po 17. člen ZORed)

Župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko, komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskega redarja (v nadaljnjem besedilu: komisija). V komisiji mora biti direktor občinske uprave, s sedežem Medobčinskega inšpektorata in redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva mora na podlagi poročila o zadržanju osebe in uporabi prisilnih sredstev oceniti, ali je bilo ravnanje občinskega redarja zakonito in strokovno. Ob ugotovljenih kršitvah je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

V primeru, da je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja občinskega redarja opravi komisija. Sejo komisije skliče župan.

Komisija obravnava pritožbe zoper delo Medobčinskega inšpektorata in redarstva. K sodelovanju lahko povabi tudi druge strokovnjake, če meni, da je njihovo sodelovanje pomembno za odločitev v konkretnem primeru. Komisija svoje poslovanje natančneje uredi s poslovníkom.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA – RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO

Konkretizacija kje, kdaj in kako, določi vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva z dnevnim razporedom. Dnevni razpored se prilagodi trenutnim varnostnim razmeram in potrebam po redarju v Občini Ljutomer.

15. SODELOVANJE OBČINA LJUTOMER S POLICIJSKO POSTAJO LJUTOMER

- Pisni protokol o sodelovanju s policijo.

PRILOGA

16. SODELOVANJE Z OBČINSKIMI REDARSTVI SOSEDNIJH OBČIN

- Pisni dogovor.

PRILOGA

17. POVEZANOST OBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA Z OKC PU MURSKA SOBOTA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE MURSKA SOBOTA

- Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih.

PRILOGA

18. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA LJUTOMER

- Navodila za ukrepanje občinskih redarjev ob izrednih dogodkih.
- Pisni dogovor o sodelovanju v občinskem sistemu zaščite in reševanja.

PRILOGA

19. NAČINI SODELOVANJA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIH SLUŽB

- Pisni dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij.

PRILOGA

20. IZVAJANJE NADZORSTVA NAD IZVRŠEVANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA

- a) Pristojnost državnih organov:

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju opravlja Ministrstvo za notranje zadeve.

Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena.

- b) Pristojnost občinskih organov:

Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje občinskega programa varnosti. Iz opredeljene določbe izhajajo, da morajo občinski organi najmanj enkrat letno preveriti stanje varnosti v občini oziroma ustreznost ocene varnostnih razmer.

21. SODELOVANJE MED MEDOBČINSKIM INŠPEKTORATOM IN REDARSTVOM, POLICIJO POSTAJO TER SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU;

- Sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med Medobčinskim inšpektoratom in redarstvom, Policijsko postajo Ljutomer in Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ljutomer;

PRILOGA

22. IZDELAVA SEZNAMA VARNOSTNO OGROŽENIH POTI, KRAJEV, POVRŠIN IN TOČK NA OBMOČJU OBČINE LJUTOMER;

- Seznam izdelajo Medobčinski inšpektorat in redarstvo v letu 2009.

PRILOGA

23. SEZNAM, OZ. EVIDENCA ZGRADB, SPOMENIKOV, MUZEJEV IN DRUGIH OBJEKTOV, KI IMAJO STATUS NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE;

PRILOGA

24. NA PREDLOG VODJE MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA ŽUPANI ODLOČIJO O NAČINU DELA IN UVEDBI DEŽURNE SLUŽBE MEDOČINSKE REDARSKÉ SLUŽBE;

OPV ima, glede na določbe ZORed, značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občini.

Ocenjevanje OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo mesečnih in drugih obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

OPV se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. To pomeni, da odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog medobčinskega redarstva.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo naj zaradi transparentnosti in merjenja rezultatov dela redarske službe, izdelajo ustrezne statistične preglednice. Te bodo omogočale številčno merjenje konkretne

problematike ter primerjavo s prejšnjim koledarskim obdobjem. Statistične preglednice se vstavijo v OPV.

Številka: 032-10/2009-977

Datum: 11. 5. 2009

Župan Občine Ljutomer:
Franc Jurša, l.r.